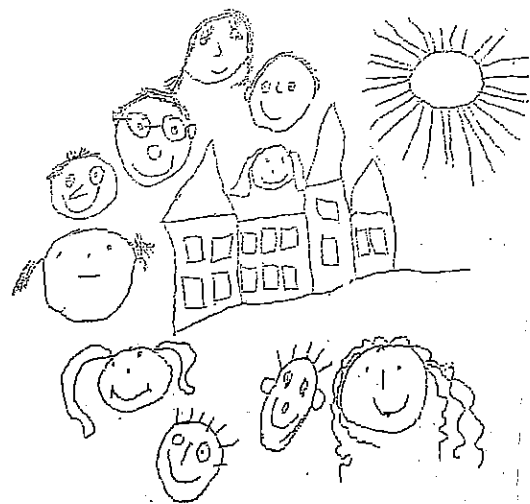

PASACIŅA

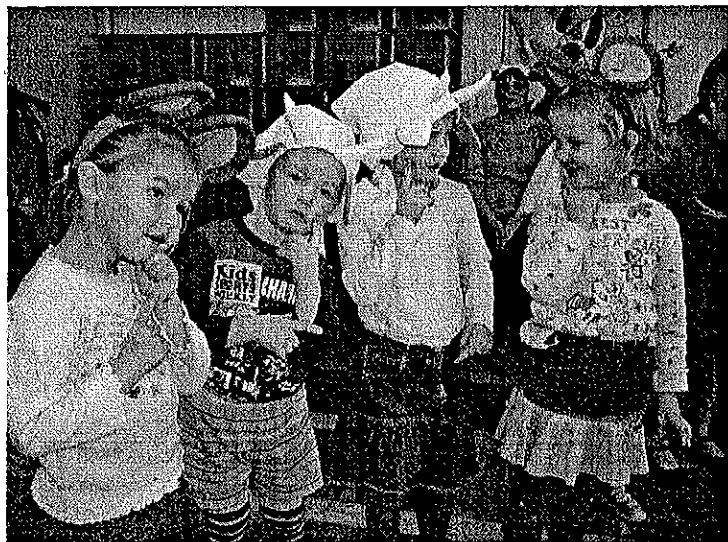
Nr. 101 2012. gada novembrī

CENA: DIVI PALDIES

www.pasacina.beverina.lv

„PASACIŅAS” ĪSZIŅAS ❄️❄️

✓ *Mārtiņ, ver ziemai durvis vaļā!* Ar tādu nosacījumu 9. novembra priekšpusdienā Pasacēni - Mārtiņbērni sanāca Mārtiņdienu svinēt. Un ticiet vai nē, bet ziema ir klāt!

Inetas foto

✓ *17. novembra pēcpusdienā visi Pasacēni un viņu ģimenes locekļi sanāca uz dzimšanas dienas svinībām un novēlēja daudz baltu dieniņu mūsu Latvijai.*

Daces Dambes foto

„PASACIŅAS” ĪSZIŅAS ❄️❄️

✓ *Visu novembra mēnesi gaidījām grupās ciemiņus – aizņemtās mammas un tētus, mīļās vecmāmiņas un vectētiņus, lielos brāļus un māšas, lai kopīgi izspēlētu aizraujošas galda spēles. Paldies visiem atsaucīgajiem ģimeņu locekļiem par atraktīviem spēļu momentiem!*

Spēles tiesnese - Annijas Ome

Daces foto

✓ *Lielu pārsteigumu 5-gadnieku grupas bērniem sagādāja Toma tētis Juris. Viņš bērnus aicināja pagatavot vaska sveces, jo drīz klāt Ziemassvētku laiks.*

Ilonas foto

Dzīmbas drošības programma „Pasaciņā”

Šovasar man bija iespēja apmeklēt *Dzīmbas* drošības programmas aģentu apmācības centrā „Dardedze” Rīgā. Šis centrs ir nevalstiska organizācija, kas tika izveidots 2001.gadā, lai piedāvātu kompleksu un profesionālu palīdzību vardarbības novēršanā. *Dzīmbas* programmas mērķis ir mācīt bērniem jau no pirmsskolas vecuma /4-8 gadus veciem/ personiskās drošības iemaņas saskarsmē ar citiem – gan zināmiem un tuviem, gan svešiem cilvēkiem.

Sākot no 2.oktobra vienu reizi nedēļā mēs abi ar *Dzīmbu* devāmies pie 5.grupiņas bērniem, lai realizētu *Dzīmbas* drošības programmas *deviņu soļu ciklu*. Nodarbībās bērni apguva prasmes atpazīt bīstamas situācijas, labos, sliktos un slepenos pieskārienus. Mācījās pateikt striktu „nē!”, pilnveidot prasmes atteikties un sevi aizstāvēt, atpazīt sliktos un labos noslēpumus, apzināties savu ķermeni kā ļoti īpašu, kas pieder tikai viņam.

Dzīmbas drošības programmas nodarbību pamatā ir šādi noteikumi:

- Es esmu Es
- Esi uzmanīgs, esi drošs
- Ja Tev draud briesmas, sauc palīgā
- Vispirms pasaki, tikai tad ej
- Mans ķermenis ir mans
- Vienmēr izstāsti sliktos noslēpumus
- Nedari man tā, man tas nepatīk
- Mani nevar piemulķot, jo esmu gudrs

Trešdien, 28.novembrī noslēdzās šis deviņu nodarbību cikls ar varenu ballīti. Bērni saņēma apliecības par piedalīšanos *Dzīmbas* drošības programmā, nelielas dāvanīņas un pārsteigumu. Fotografējāties un pamatīgi izdejojāties *Dzīmbas* „Drošības dziesmas” pavadījumā.

✍ *Ērika, pirmsskolas skolotāja,*
Agitas foto

Kodējs ierindā

Ļoti daudzi vecāki uzskata, ka nekas nav briesmīgāks par to, ja bērni sākuši kost. Sev, mammai, mātai, citiem bērniem. Diezgan šausminošais ieradums sagādā problēmas, un šķiet, ka ļoti grūti ir tikt no tā vaļā. Aptuveni ceturtdaļa mazuļu kādā laika posmā pievērsīsies tieši košanai, turklāt tas ne tikai šausmina vecākus, bet arī apkārtējos, jo aiz nedarba paliek pēdas – mazas, sāpīgas zobu rindīņas uz ādas. Malorila Hensone, bērnu psiholoģe, uzskata, ka bieži vien pieaugušo reakcija ir neadekvāti pārspīlēta un tā vietā būtu jā saglabā miers.

Lielākoties bērni kož vecumā no diviem līdz trim gadiem, taču, ja ar nejauko paradumu netiek galā laikus, tas var izvērsties. Ir daudz iemeslu, kādēļ atvases izvēlas pielietot zobus. Jaunāki bērni tādā veidā mēdz izrādīt pat mīlestību. Eksperti iesaka novērot, kādās situācijās tiek kosts. Vai tādējādi mazais rakaris izsaka kādu emociju, eksperimentē, aizsargājas, mēģina kontrolēt situāciju vai vienkārši ir neapmierināts un noguris? Vecāku uzdevums ir vienmēr reaģēt laikus, saka Hensone. Lai cik grūti arī tas būtu, ir jā saglabā miers, nekad nepielietojot agresiju. Tomēr nevajadzētu izvairīties no problēmas, jo bērniem jāzina, ka viņu darbība ir nepieņemama. Novērojot, kad košana notiek visbiežāk, mēs spēsim reaģēt laikus, jau pirms bērns būs paguvjis kādam iekost. Vecāki bieži iesaistās situācijā novēloti. Rīkojieties, aizvediet bērnu prom no situācijas, novietojiet sevi starp kodēju un viņa upuri, uzgriežot iniciatoram muguru. Izskaidrojiet, ka tā darīt ir nepareizi un otram tiek nodarītas sāpes. Paturot prātā šos noteikumus, būsim konsekventi mūsu rīcībā un laika gaitā noteikti spēsim tikt galā ar problēmu.

Pieci padomi, ko atcerēties grūtā brīdī

- Izrādiet nožēlu kodēja upurim, tādējādi pievēršot uzmanību tam, ka vainīgais būs zaudētājs šajā situācijā.
- Neatkārtojieties. Nav nepieciešama gara lekcija, bet gan konkrēta, īsa norāde – tā ir košana, tā nedrīkst.
- Noteikti nevajadzētu kost pretī, lai parādītu, ka tas sāp, jo mazi bērni šādu jūsu soli neizpratīs un tas neko nedos.
- Ja bērns kādam iekodis, parādiet koduma vietu, norādiet, ka upuris ir bēdīgs un raud. Tas palīdzēs izprast košanas sekas.
- Piedāvājiet alternatīvu, kur iekosties, piemēram, labāk kod šajā plastmasas klučī vai savā kabatlakatiņā, nevis kādam citam rokā

Rokas pirkstu kustību saistība ar runas attīstību

Rokas pirkstu kustības jeb smalkā motorika ir nervu, muskuļu un kaulu sistēmas koordinētu darbību kopums, kas cieši saistīts ar runas funkciju. Pirmsskolas vecuma bērnam kustība ir līdzeklis kā izzināt pasauli un, jo precīzākas, koordinētākas būs bērna kustības, jo kvalitatīvāka būs bērna iepazīšanās ar apkārtni pasauli. Ja pirkstu kustības attīstās atbilstoši vecumam, tad arī runas attīstība atbilst normai. Ja pirkstu kustību attīstība atpaliek, tad arī runas attīstība atpaliek. Ja vecumā no 4-5 gadiem šporu aizsīšana bērnam ir ļoti grūts process, vai no plastilīna tiek veidotas tikai apaļas un cilindriformas, un, ja sešos gados īstas pogas piešūšana ir neizpildāms un grūts darbs, tad var runāt par vāji attīstītu sīko pirkstu motoriku.

Bērna sīkās muskulatūras attīstīšanas darbs jāsāk jau no agrīna vecuma. Pirmsskolas iestādē liela daļa kustību - gan sīkā pirkstu, gan lielā motorika tiek attīstītas ar rotaļas palīdzību. Ar dažādu rotaļu un vingrinājumu palīdzību, veicot regulāru darbu tiek attīstītas roku pirkstu kustības un sajūtu uztvere. Roku pirkstu vingrināšanas darbam jāturpinās mājās. Izmantojot dažādus dabas materiālus kā rotaļlietas, veiksmīgi var attīstīt iztēli, domāšanu, runu, veikt roku plaukstu masāžas, iepazīt priekšmetu formas. Tādējādi ne tikai attīstās bērna runa, bet arī paplašinās viņa vārdu krājums. Ar sajūtu palīdzību var iepazīt daudz īpašības vārdus.

Roku, pirkstu veiklība - tās ir pirmās, bet ne vienīgās spējas, kuras bērns pilnveido iepriekšminētajās darbībās. Jāattīsta taktīlās sajūtas - pirkstu un roku spēja satvert, turēt, ķert, mest, ņemt, dot, precīzi nolikt vietā. Šāda veida vingrinājumi liek darboties dažādām muskuļu grupām un veido gan roku kustības, gan redzes kustību koordināciju, kā arī veicina bērna valodas attīstību un sagatavo roku un acis rakstīšanai un lasīšanai.

Pirkstiņu rotaļu un vingrinājumu lietojuma galvenais kodols slēpjas svarīgā nosacījumā, proti, tikai apzinoties, ka vadošās rokas pirksti ir cilvēka otrais artikulācijas aparāts. Runājot par pirkstiņu rotaļu un vingrinājumu nozīmi, atzīmējama doma, kas norāda, ka roku pirkstu kustība veicina bērna intelekta attīstību.

Apkopojot iepriekš sacīto, var izdarīt vairākus secinājumus:

- Dažādu kustību vingrinājumi nostiprina rokas un pirkstu sīko muskulatūru. Rokas un pirksti kļūst vingrāki, plastiskāki, spēcīgāki. Tas nodrošina rakstīprasmes attīstību un rakstīt spēju skolā.
- Bērnam ir jādod iespēja izjust dažādas sajūtas, izmantojot ūdeni, smiltis, pupas, putrimus, mīklu, miltus un citus materiālus, kas paredzēti vingrinājumiem taustes, redzes, dzirdes un ožas attīstīšanai.
- Bērna runas attīstības līmenis vienmēr atrodas

tiešā atkarībā no pakāpes, kādā attīstīta rokas pirkstu sīkā muskulatūra.

- Dažādas pirkstiņu rotaļas, ko pedagogs ierāda bērnam, veido pozitīvi emocionālo fonu un uzlabo bērna pašsajūtu, jo bērnam rodas iespēja atdarināt pieaugušā piemēru, tātad līdzināties pieaugušajiem.
- Skaitāmpantiņu skaitīšana, ko bērns pavada ar savām kustībām, attīsta ritma izjūtu, kvalitatīvāku vārdu izrunu, kā arī veidojas iekšējā ritma un runas ritma koordinācija, kas jāuzskata par attīstošo momentu.
- Pirkstiņu rotaļas raisa bērnu valodu un domāšanu.
- Bērnam attīstās iztēles spējas un fantāzija. Rodas spēja pārnest rokas un pirkstu kustības uz citām darbībām vai situācijām, kurās jārunā vai jāstāsta.

Savlaicīga, sistemātiska un mērķtiecīga abu roku sīkās motorikas attīstība laicīgi novērš logopēdiskās nepilnības.

Tuvojas Ziemassvētku laiks, kad ik katrā mājā ienāk piparkūku un pīrāgu smarža. Visgardākās ir mūsu bērnu ceptās piparkūku sirsnīgas. Ļausimies svētku sajūtai, dodot darbiņus mazo palīgu pirkstiņiem!

Logopēde Vineta Ragēvičiusa

✓ **2011.gada rudenī skolotāja Daira kopā ar savas grupas bērniem veica eksperimentu.** Viņi iestādes teritorijā iezīmētā vietā ieraka dažādas lietas: lineālu, vīnstīgas lapu, kastani, konfektes papīru, samteni, kartupeļa mizu, auduma gabalu, pupiņu un plūmīti. Veselu gadu apraktās lietas neviens neaiztika, pat aizmirs par tām. Šoruden nedēļā, kad grupā tika runāts par atkritumiem, to šķirošanu un pārstrādi, skolotāja Daira atgādināja par eksperimentu. Rezultāts acīm redzams: atrast un izrakt izdevās lineālu (Elēna: „nomazgājam un varam lietot!”), un konfektes papīru - visu to, kas dabā nesadalās.

Bērnu secinājums: Atkritumus liksim tiem paredzētās vietās un nemetīsim kur pagadās!

Anita, iestādes metodiķe, Sanitas foto

Apskatāmās tēmas:

- *Cepam, cepam piparkūkas*
- *Ziema, ziema, kur tu ziemo?*
- *Ziemassvētki sabraukuši...*
- *Ziemas klusumā...*

✓ *Eglītēm iedegas svecītes spoži, ... bērniem liksmi pukstēt sāk sirds...* - iedegsies gaismiņas eglē Mūrmuižas centrā - 07.12. plkst. 16.00

✓ *Cepam, cepam piparkūkas* - piparkūku veidošana un cepšana - 11. un 12.12.

✓ *Piparkūku sirdī pipari iesūrkstas. Ziemassvētku sajūta.* /G.Drange/ - piparkūku degustēšana ar rotaļām un dančiem
12.12. plkst. 15.30

✓ *Ziemassvētki no senām un ne tik senām dienām līdz mūsdienām* - Ziemassvētku kartiņu u.c. ar Ziemassvētkiem saistīto lietu izstāde no 17.12.

✓ *Ziemassvētku laiks ir klāt!*

- 2. grupiņas bērniem - 18.12. plkst. 15.30
- 3. grupiņas bērniem - 18.12. plkst. 17.00
- 4. grupiņas bērniem - 19.12. plkst. 15.40
- 6. grupiņas bērniem - 19.12. plkst. 17.00
- 5. grupiņas bērniem - 21.12. *Blomes pagasta „Donās”*

✓ *Veco gadu pavadām, jauno sagaidām* - darbinieku svētku pēcpusdiena
28.12. plkst. 17.00

„PASACIŅAS” PALDIES 😊😊😊

✓ 2. grupas **PALDIES** *Emīlijas vecākiem* par plastilīnu!

✓ 4. grupiņas **PALDIES** *Alises māmiņai* par materiālās bāzes papildināšanu!

✓ 5. grupas bērni **PALDIES** saka:

- *Roberta un Orlando vecākiem* par materiāliem nodarbībām
- *Reda vecākiem* par garšīgajiem āboliem
- *Toma tētim* par aizraujošo sveču liešanas nodarbību!

✓ 6. grupiņas **LIELAIS PALDIES** *Annijas ģimenei* par atraktīvo spēļu pēcpusdienu!

*To skaisto brīžu dabā
Nekad man neapnikt,
Kad koki balti klājas
Un lēni beidzis snigt.*

*Kļūst domas miera pilnas
Kā zari sniegainie,
Ik pārslā zieds un zvaigzne
Šķiet vienots lieglaipei.*

*Bet ilgas klusinātas
Kā strauts zem sniegiem tvirts -
Vēl tālu laiks, vēl gana,
Pirms veras zieds un sirds.*

/Austra Dāle/

DZIMŠANAS DIENĀ

MARISU MUCENIEKU	01.12.
KEITU NIEDRI	11.12.
RIKIJU RIVO CINCI	14.12.
ĒRIKU ALKSNI	28.12.
TOMU CĪRULI	31.12.

VĀRDA DIENĀ

BAIBU	04.12.
SARMĪTI	09.12.
KRISTAPU	18.12.
KRISTERU	18.12.
ARTU	20.12.
TOMU	21.12.
TOMASU	21.12.
IEVU	24.12.
LARISU	25.12.
INGU	28.12.
DANIELU	30.12.
DEIVIDU	30.12.
KALVI	31.12.